

KAŽDOU MINUTU SVÉ PRÁCE HLEDÁM ROVNOVÁHU

Slava Filipenka (*1977) je talentovaným architektem s běloruskými kořeny. Kde se vzal absolutní zápal pro profesi, která vyžaduje specifické schopnosti a jak se tvoří ve studiu FILIPENKA ARCHITECTS?

Jaká byla vaše cesta k architektuře? Byl to sen od dětství, nebo blesk z čistého nebe?

Pozvolná a stoupající. Od dětství mě bavily tvůrčí činnosti a už ve škole jsem dobře kreslil. Vždy jsem měl radost z toho, když jsem mohl stvořit něco nového. I proto bylo mou první prací řezbářství dřeva, tam jsem si poctivě osahal řemeslo. A protože mám stoupající a klikaté cesty rád, jednoho dne přišel i ten blesk z čistého nebe a já jsem se rozhodl pro studium architektury na ČVUT.

„ROZHODNUTÍ STÁT SE I PROFESNÍMI PARTNERY SE NÁM VYPLATILLO.“

Ihned po studiu jste rozhodl pro vlastní tvorbu?

Částečně ano. Rozhodl jsem se jít svou vlastní cestou a spolupracoval jsem s různými specialisty v oboru a několika projekčními a architektonickými kancelářemi, jako je Ateliér Aulický, Spojprojekt, nebo Cuboid Architekti. Velmi rád jsem pracoval s panem Aulickým i po ukončení studií a troufám si tvrdit, že mi právě rozmanité možnosti spolupráce s různými lidmi pomohly vykovat architekta ve mně.

Dnes tedy tvoříte sám na sebe?

Ano. S manželkou Dašou Adamovou jsme se stali i profesními partnery a vybudovali jsme značku FILIPENKA ARCHITECTS. Navrhujeme rodinné domy a vily, ale také interiéry a zahrady. Myslím, že se nám nyní daří získávat a uspokojovat zajímavé zakázky, ale i rozvíjet se. Náš ateliér spojuje tým nezávislých odborníků v oboru, já se věnuji čistě architektuře, zatímco Daša se zaměřuje hlavně na interiéry. Má pro mě silný cit a rozumí mně a mé představě, takže se skvěle doplňujeme. Například dokáže velmi brzy odhadnout, jakým směrem se realizace vyvine a co kterému projektu bude slušet. Té sešranosti si vážím, přestože i spolupráce mezi životními partnery může přinášet svá úskalí.

Domníváte se, že jste došel ke své vlastní architektonické filozofii? Má vaše práce na projektech nějaký společný jmenovatel?

Ano, myslím, že by se taková moje filozofie dala nazvat určitou ignorací trendů. Nepochopíte mě špatně – nejsem imunní vůči změnám, ale do jisté míry je architektura nikoliv jen o navrhování budov, ale i o posouvání hranic kreativity. To je mi blízké. Snažím se ale cíleně vyhýbat krátkodobým vlnám. Vše, co je na módní špičce, zanedlouho odejde a vystřízlivění není příjemné. Představte si třeba, že vtisknete svému interiéru určitou neměnnou vlastnost, která vás omrzí a poté, co ji nahradí nový trend, vás každodenní pohled na ni bude obtěžovat

Napadá mě, že právě každodennost je v pozitivním i negativním smyslu slova důležité téma.

Je to tak. Váš domov je vaší každodenní součástí a kulisou. Proto se při svých návrzích snažím dosáhnout především nadčasovosti. Chci, aby můj návrh funkčně i vizuálně obstál i za velmi dlouhou dobu.

Jaké vaše vlastnosti vám usnadňují vaši práci?

Sebekritika, perfekcionismus a pracovitost hraničící s workoholismem.

„ARCHITEKTURA JE O KONTRASTECH. CHCETE BÝT KREATIVNÍ, ALE NEMŮŽETE BÝT SPONTÁNNÍ. VŠE MUSÍ DOHROMADY FUNGOVAT I TECHNICKY.”

To zní jako návod na nevyhnutelný úspěch. Netrpí pak ale osobní život?

Samozřejmě se to nabízí. Jako protiváhu se ve volném čase snažím dělat cokoli, kde může mozek takzvaně zůstat vypnutý. Sport, příroda, nebo výlety mi pomáhají dobít baterky a pak se znovu pustit do práce v plné síle.

Vnímáte svůj obor více jako kreativní umění, nebo technickou záležitost?

Možná odhadnete, co řeknu. Jistě to musí být propojené a pokud bych se naklonil jen na jednu stranu, objekt nemůže fungovat. Pravou krásu detailu vidím v té technické části a ve funkci, kterou plní. A jakákoliv myšlenka nesoucí krásu musí být technicky proveditelná a právě bez kreativity ani tu technickou část nejde vymyslet. V tom je právě ta propojenost. V otázce moderního bydlení musí být vše funkční, ale občas se kreativita propisuje právě i do toho, jak z pouze krásného udělat krásné i funkční naráz.

Takže se někdy stává, že musíte i umět improvizovat nebo změnit plány?

Jistě! Samozřejmě nejde o spontaneitu v pravém smyslu slova, ale stalo se to například na zakázce jednoho bytového domu. V průběhu realizace investor upustil od situování vůči světovým stranám, které má svou logiku a dal přednost určitým komerčním cílům. Celou stavbu tak bylo potřeba doslova otočit o 180 stupňů. I tak jsme ale našli způsob.

To musela být výzva. A jak by naopak vypadala vaše ideální zakázka, ideální zadání?

Já mám výzvy v lásce a vzhledem k současným obecným požadavkům investorů se objevují v každém projektu. Ale perfektní je takový projekt, u kterého je mi svěřena důvěra být takzvaně u všeho a od začátku do konce. A vzhledem k určitým mně přirozeným ambicím bývám rád, když je můj klient ochoten realizovat odvážné vize.

Jaké míváte pocity po dokončení projektu? Nemíváte třeba problém se s příběhem, jehož jste součástí, rozloučit?

Tak bych to asi neřekl. Nejrady mám proces navrhování a lehký adrenalin, který mě žene kupředu, když vyvstanou přirozená „ale“. Při realizaci pak promýšlím všechny detaily tak, aby po dokončení objekt splňoval všechny nároky nových majitelů a byl soběstačný. A když je hotovo, mám naopak radost a těším se na nový příběh.

Z toho, co říkáte, vnímám, že existuje mnoho aspektů, které musíte vzít v potaz. Co vzniká jako první a jak se pak vyvine například vzájemná synergie stavby, interiéru a zahrady?

Základním principem je pohlížet na projekt jako celek a postupně ladit soulad. Někdy musíte projít řadou odlišných návrhů a určit takový, který bude nejvíce vyhovovat všem zúčastněným - klientovi, mně jako autorovi, legislativě, atd. Myslet na to, jaké potřeby a priority má váš klient, jak žije, co je pro něj důležité a snažit se navrhnout mu řešení. Zároveň je třeba postupovat logicky - nelze začít působivou fasádou a rozmístěním oken a interiér potom nějak doladit k tomu krásnému vnějšku. Fungování vnitřního uspořádání je velice důležité, dům musí být pohodlný a praktický, mít logické propojení interiéru a exteriéru a pak právě i s okolím. Je to takový proces jdoucí ve vlnách, kde musí nakonec vše fungovat dohromady.

Pokud byste se jako architekt měl narodit v jiném historickém období, které by to bylo?

Určitě bych si nenechal ujít možnost být studentem známé architektonické a umělecké školy Bauhaus z počátku minulého století. Škola prosazovala jednoduchost a racionalitu forem, uměleckou výraznost a zároveň praktický užitek. Pro mé vnímání oboru dokonalé.

Mají čeští klienti nějaké libůstky a požadavky oproti zahraničním architektonickým trendům?

Současným vkusem se naši klienti řadí k zástupcům moderním zahraničních trendů. Znájí je a chtějí, spíše než, že by lpěli na tom, co bylo moderní třeba v 90. letech. Naši zákazníci obvykle patří do cílové skupiny, kterou jde charakterizovat jako ambiciózní. Ti, kteří již hodně vyzkoušeli a chtěli by více.

Naše velké téma je interiér a jeho vybavení, které podle mého názoru až intimně odráží charakter svého majitele. Co byste poradil někomu, kdo naprosto tápe ohledně vybavení interiéru?

Těžké téma, ale věčné a není na něj univerzální rada. Naprosto každý ale může přijít na to, co mu vyhovuje, pokud se zblízka „podívá sám na sebe“. Tedy, jaký je jeho životní styl? Charakter? Co rád dělá během dne, nebo naopak co nedělá vůbec? Na jaké záliby nebo povinnosti potřebuje prostor a jak by se rád v takovém prostoru cítil? A vždy bych doporučoval jít cestou nadčasového designu a vytvářet interiér pohodlný a funkční.

Jaké jsou vaše plány do budoucna?

S pokorou nadále sbírat zkušenosti ve svém oboru, najít a vyřešit nové problémy a nadále se profesně rozvíjet.